Poznámky k vydání

openSUSE Leap je svobodný operační systém založený na Linuxu, který je určený jak pro váš osobní počítač, notebook, tak i pro server. Můžete v něm brouzdat na internetu, spravovat e-maily a fotky, pracovat v kanceláři, přehrávat filmy či hudbu a bavit se!

Přispěvatelé: Jakub Friedl, Marek Stopka, Jan Papež a Tým překladatelů l10n.opensuse.org
Datum vydání: 2019-03-14, : 15.1.20190314.51e9af5

Obsah

1 Instalace 2

2 Aktualizace systému 5

3 Změny v balíčkování 6

4 Zabezpečení 6

5 Více informací a zpětná vazba 7

Toto je výchozí verze poznámek k vydání pro připravovaný openSUSE Leap 15.1.

Pokud aktualizujete ze starší verze na toto vydání openSUSE Leapu, můžete si předchozí poznámky k vydání přečíst zde: https://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes.

Tento veřejný beta test je součástí projektu openSUSE. Informace o projektu jsou dostupné https://www.opensuse.org.

Nahlaste všechny chyby, na které při používání tohoto předvydání openSUSE 15.1 narazíte, do openSUSE Bugzilly. Více zjistíte na http://en.opensuse.org/Submitting_Bug_Reports. Pokud byste do poznámek k vydání rádi něco přidali, nahlaste chybu v komponentě poznámky k vydání („Release Notes“).

1 Instalace

Tato sekce obsahuje poznámky ohledně instalace. Detailní informace ohledně postupu upgradu najdete v dokumentaci na https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/part.basics.html.

1.1 Používá atomické aktualizace se systémovou rolí *Transakční server*

Instalátor podporuje systémou roli *Transakční server*, která obsahuje aktualizační systém provádějící aktualizace atomicky (jako jednu celistvou, nedělitelnou operaci) a tak usnadňuje návrat k předešlému stavu, je-li nezbytný. Atomický způsob aktualizace vychází z nástrojů správy balíčků, na nějž spoléhají také všechny ostatní distribuce SUSE a openSUSE. Převážná většina RPM balíčků, fungujících s jinými systémovými rolemi openSUSE Leap 15,1, tedy funguje i se systémovou rolí *Transakční server*.



Poznámka: Nekompatibilní balíčky

Některé balíčky upravují obsah souboru `/var` nebo `/srv` ve svých RPM `%post` skriptech. Tyto balíčky jsou nekompatibilní. Najdete-li takový balíček, nahlaste chybu.

Aby zajistil tyto funkce, spoléhá tento aktualizační systém na:

- **Snímky Btrfs.** Před započetím aktualizace systému je vytvořen nový Btrfs snímek kořenového souborového systému. Poté jsou všechny změny v aktualizaci nainstalovány do tohoto Btrfs snímku. Pro dokončení této aktualizace můžete poté restartovat systém do tohoto nového snímku.
  Pro návrat z této aktualizace jednoduše místo toho spusťte systém z předchozího snímku.

- **Kořenový souborový systém jen pro čtení.** Abyste předešli chybám s aktualizacemi a ztrátou dat kvůli aktualizacím, do kořenového souborového systému nesmí být proveden zápis. Proto je během běžného provozu kořenový souborový systém připojen jako „pouze pro čtení“.
  Aby toto nastavení fungovalo, je třeba provést dvě dodatečné změny do souborového systému: Povolit zápis v uživatelské konfigurace v `/etc`, tento adresář je automaticky nastaven tak, aby používal OverlayFS. `/var` je nyní zvláštní oddělený podsvazek, do nějž mohou zapisovat procesy.

Důležité: *Transactional Server* Needs At Least 12 GB of Disk Space

The system role *Transactional Server* needs a disk size of at least 12 GB to accommodate Btrfs snapshots.

Pro práci s transakčními aktualizacemi vždy pro správu softwaru používejte příkaz **`transactional-update`** místo nástrojů YaST a Zypper:

- Aktualizovat systém: **`transactional-update up`**
- Nainstalovat balíček: **`transactional-update pkg in`** *`NAZEV_BALICKU`*
- Odstranit balíček: **`transactional-update pkg rm`** *`NAZEV_BALICKU`*
- Pro návrat do posledního snímku, který je posledním v sadě změn ke kořenovému souborovému systému, ujistěte se, že váš systém je zaveden do předposledního snímku a spusťte: **`transactional-update rollback`**
  Volitelně, pokud se chcete vrátit ke konkrétnímu ID, přidejte na konec příkazu ID snímku.

When using this system role, by default, the system will perform a daily update and reboot between 03:30 am and 05:00 am. Both of these actions are systemd-based and if necessary can be disabled using `systemctl`:

```
systemctl disable --now transactional-update.timer rebootmgr.service
```

Další informace o transakčních aktualizacích viz články v blogu openSUSE Kubic https://kubic.opensuse.org/blog/2018-04-04-transactionalupdates/ a https://kubic.opensuse.org/blog/2018-04-20-transactionalupdates2/.

1.2 Instalace minimálního systému

Minimální instalace systému postrádá určitou funkcionalitu, která je často považována za samozřejmou:

- Neobsahuje softwarové rozhraní pro firewall. Můžete si dodatečně nainstalovat balíček `firewalld`.
- Neobsahuje YaST. Můžete si dodatečně nainstalovat vzorek `patterns-yast-yast2_basis`.

1.3 Installing on Hard Disks With Less Than 12 GB of Capacity

The installer will only propose a partitioning scheme if the available hard disk size is larger than 12 GB. If you want to set up, for example, very small virtual machines images, use the guided partitioner to tune partitioning parameters manually.

1.4 UEFI—Unified Extensible Firmware Interface

Než nainstalujete openSUSE na systém, který je zaváděn pomocí UEFI (Unified Extensible Firmware Interface), důrazně doporučujeme zkontrolovat, zda nejsou u výrobce hardwaru k dispozici doporučené aktualizace firmwaru. Pokud ano, nainstalujte je. Je-li předinstalován systém Windows 8 nebo vyšší, je to silná indicie, že váš systém UEFI používá.

Pozadí: Některý firmware UEFI obsahuje chyby, které způsobují znefunkčnění je-li zapsáno do úložného prostoru UEFI příliš mnoho dat. Nikdo však ve skutečnosti neví, kolik je to „příliš mnoho“.

openSUSE snižuje riziko tím, že nezapisuje více než pouhé minimum potřebné pro zavedení OS. To minimum znamená sdělení firmwaru UEFI, kde se nachází zavaděč openSUSE. Upstreamové funkce jádra Linuxu, které používají úložný prostor UEFI pro ukládání informací o zavádění systému a jeho pádu (`pstore`) jsou ve výchozím stavu zakázané. Nicméně je však doporučeno nainstalovat veškeré aktualizace firmwaru, které výrobce doporučuje.

1.5 UEFI, GPT a oddíly MS-DOSu

Společně se specifikací EFI/UEFI se objevil nový styl dělení disků: GPT (GUID Partition Table). Je to nové schéma, které k identifikaci zařízení a typů diskových oddílů používá globálně unikátní identifikátory (128bitové hodnoty zobrazené jako 32 šestnáctkových číslic).

Navíc pak specifikace UEFI umožňuje užívání starších oddílů MBR (MS-DOS). Zavaděče Linuxu (ELILO nebo GRUB 2) zkoušejí automaticky vygenerovat GUID těchto starších oddílů a zapsat je do firmwaru. Takový GUID se může často měnit, což způsobuje přepis firmwaru. Přepis se skládá ze dvou různých operací: odstranění starého záznamu a vytvoření nového, který nahradí ten původní.

Moderní firmware má garbage collector, který sbírá smazané položky a uvolňuje paměť, která byla pro ně rezervována. Může se objevit problém, když chybný firmware tyto položky nesbírá a neuvolňuje. To může skončit nezaveditelným systémem.

Abyste se tomuto problému vyhnuli, zkonvertujte starší oddíly MBR na GPT.

2 Aktualizace systému

Tato sekce obsahuje poznámky k povyšování systému. Podrobné instrukce jak postupovat při povýšení najdete v dokumentaci na https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/cha.update.osuse.html.

Zkontrolujte ještě *3 – „Změny v balíčkování“*.

3 Změny v balíčkování

3.1 Zastaralé balíčky

Zastaralé balíčky jsou stále posílány jako součást distribuce, ale v další verzi openSUSE Leap se plánuje jejich odstranění. Balíčky existují jako pomoc migrace, ale jejich používání se nedoporučuje a už nemusejí dostávat opravy.

Pro kontrolu, zda instalované balíčky už nejsou udržovány: Zajistěte, aby byl instalován `lifecycle-data-openSUSE`, pak použijte příkaz:

```
životní cyklus zypper
```

3.2 Odstraněné balíčky

Odstraněné balíčky, které již nadále nejsou součástí distribuce.

- `git-annex`: Byl odstraněn, protože balíček již není udržován.
- `iksemel`: Byl odstraněn, protože balíček již není udržován.
- `mozaddon-bugmenot`: Byl odstraněn, protože doplněk již není kompatibilní se současnými verzemi Firefoxu.
- `python-dns-lexicon`: Did not build anymore

4 Zabezpečení

Tato sekce uvádí změny bezpečnostních vlastností openSUSE Leap 15.1.

4.1 Uživatelé a skupiny spojené se zálohovacím nástrojem AMANDA

AMANDA (*Advanced Maryland Automatic Network Disk Archiver*, Rozvinutý marylandský automatický síťový archivátor disků) je zálohovací systém umožňující nastavit hlavní zálohovací server pro zálohování z více stanic sítě na páskové jednotky/měniče nebo disky či optická média. Tento nástroj se dodává v openSUSE v balíčku `amanda`.

Spouštění programů tohoto balíčku je omezeno na skupinu `amanda`. Některé z těchto spustitelných programů však používají atribut `setuid` k získání práv správce (`root`). Protože implementace přinejmenším některých těchto programů je problematická, dostává uživatel `amanda` a členové skupiny `amanda` práva správce (`root`).

Proto pečlivě zvažte, komu povolíte přístup k uživatelskému účtu a skupině.

5 Více informací a zpětná vazba

- Čtěte dokumenty `README` z média.
- Zobrazte si podrobné údaje o změnách určeného balíčku z jeho souboru RPM:

  ```
  rpm --changelog -qp NÁZEV_SOUBORU.rpm
  ```

  Nahraďte *`NÁZEV_SOUBORU`* názvem souboru RPM.
- Chronologický záznam všech změn v aktualizovaných balíčcích najdete v souboru `ChangeLog` v kořenovém adresáři tohoto média.
- Další informace najdete na médiu v adresáři `docu`.
- Další nebo aktualizovanou dokumentaci najdete na https://doc.opensuse.org/.
- Poslední novinky (od openSUSE) o produktu najdete na https://www.opensuse.org.

Copyright © SUSE LLC